

NORSK LOVTIDEND

Utgitt etter offentlig tiltak ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 62	Utgitt 16 desember	1941
Innhold.		Side
Forordn. om vedtekt til bygningslovens § 48 for Hemnes		889
» om midlertidig avhjelp av husmangel i Vestfold fylke		890
» om krigspensjonering for militærpersoner		890
» om do. for sivilpersoner		898
» om midlertidig opphevelse av forbudet mot å fiske på søn- og helligdager under sild- og brislingfiskeriene .		911
» om gjennomføring av husleieloven i Alesund		911
» om endring i forordn. om salg av lær og skinn m. v.		911
» om midlertidig innstilling av svenneprøver i bakerfaget og pølsemakerfaget		913
» om omsetning og bruk av huder og skinn		913

Forordning. (Innenriksdepartementet.)

4 desbr.

Herved stadfestes som gjeldende til videre vedtak av ordføreren i Hemnes herred, Nordland fylke, 3 november 1941 om vedtekt til bygningslovens § 48 for Hemnes.

Vedtekten lyder så:

1. Bebyggelse av en eiendom må ikke finne sted med mindre det til og, hvor dette kreves av bygningsrådet, også langs eiendommen fører opparbeidet og godkjent gate og i tilfelle forsynt med godkjent kloakk. Det kan dog ikke kreves at gaten skal opparbeides i større bredde enn 8 meter, heri innbefattet fortau, eller at gaten skal forsynes med kloakk av større dimensjoner enn 305 mm diameter. Når offentlig interesse tilsir det kan det kreves at kloakken gis større dimensjoner, men de hermed forbundne merutgifter må i så fall utres av kommunen.

2. Gate eller fortau som er opparbeidet og kloakk som er anbrakt av bygningseier i henhold til bestemmelsene i vedtekt til bygningslovens § 48, punkt 1, blir fra den tid arbeidet er fullført og godkjent å vedlikeholde av kommunen. Gategrunnen og kloakken skal da samtidig uten vederlag overdras til kommunen.

3. Grunneier eller fester (på de i bygningslovens § 50 omhandlede vilkår) som har oppført eller oppfører bygning på eiendom langs hvilken kommunen etter nærværende ved-

4 desbr. teksts ikrafttreden har opparbeidet gate eller offentlig plass med eller uten kloakk, skal erstatte kommunen dens utlegg.

4. Erstatningsbeløpet fordeles mellom grunneierne etter lengden av hver grunns linje til gaten. Ved fordelingen blir den gatestrekning hvis opparbeidelse er foretatt på samme tid å betrakte som en enhet.

5. Grunneiernes forpliktelse med opparbeidelse som foretas etter vedtektens ikrafttreden skal ikke gå videre enn til å erstatte kommunen halvparten av dens utgifter ved opparbeidelsen av gaten i en bredde av inntil 20 m og ved nedlegging av kloakkrør av inntil 305 mm diameter.

6. Såfremt gaten bare kan bebygges på en side skal grunneiernes forpliktelse ikke gå videre enn til å erstatte halvparten av de i foregående ledd omhandlede utgifter.

7. Den grunneier som på det tidspunkt da gaten er opparbeidet har bygd eller bebygger sin tomt med bygning som har vindu eller dør mot eller innkjørsel fra den nyanlagte gate, skal erlegge sin del av erstatningssummen innen 3 måneder etter at oppgave over størrelsen er meddelt, eller i høyst 10 årlige terminer, mot at det svares 5 av hundre i årlig rente av det til enhver tid tilbakestående beløp; for andre grunneiere regnes denne frist først fra det tidspunkt da de begynner oppførelsen av sånn bygning.

8. De om opparbeidelse av gater gjeldende regler befølges også når eldre vei inngår i regulert gate.

9. Med hensyn til den erstatning som påhviler en eiendom etter foranstående bestemmelser blir det ved kommunen å avholde fornøden tinglysing til anførsel på vedkommende eiendoms folium i panteregisteret.

10. Når særlige grunner foreligger kan ordføreren frafalle helt eller delvis den kommunen etter foranstående bestemmelser tilkommende erstatning.

8 desbr. **Forordning.** (Innenriksdepartementet.)

Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel som skyldes krigsforholdene gjøres med dette gjeldende for Vestfold fylke.

9 desbr. **Forordning om krigspensjonering for militærpersoner.**

Kap. I. Omfang.

§ 1. Denne forordning gjelder pensjonering av militærpersoner som har fått mén som følge av skade eller sykdom som de er påført under tjenestegjøring i krig. Likeså omfatter

forordningen pensjonering av etterlatte til militærpersoner 9 desbr. som er død av skade eller sykdom de er påført under tjenestegjøringen.

Som militærperson anses enhver som deltar i krigen (krigsdeltager) etter bestemmelsene i vernepliktsloven av 21 juni 1929 eller som frivillig.

§ 2. Den som er dømt etter den militære straffelov av 22 mai 1902 for å ha gjort seg skyldig i forrederi eller spionasje i krigstid, har ikke rett til ytelser etter denne forordning. Heller ikke oppnås sånn rett når invaliditet eller død er fremkalt ved forsett av vedkommende selv. Det samme gjelder for etterlatte etter personer som foran nevnt.

Videre har den som etter 10 juni 1940 har tatt opphold i utlandet eller hans etterlatte ikke rett til noen ytelser etter forordningen.

Kap. II. Ytelser under invaliditet.

§ 3. Får den skadede etter endt sykebehandling mén som medfører fullstendig eller delvis tap av arbeidsevnen, har han rett til invalidpensjon.

Ved fullstendig tap av arbeidsevnen ytes hel pensjon og ved nedsatt arbeidsevne en tilsvarende avkortet pensjon. Den skadede har dog ikke rett til invalidpensjon hvis arbeidsevnen er nedsatt med mindre enn 5 prosent.

Invaliditetsgraden fastsettes etter samme prinsipper som gjelder i de alminnelige offentlige ulykkestrygder.

Invalidpensjonen består av en grunnpensjon, i tilfelle med befallstillegg. Dertil ytes familietillegg, hjelpeløshetsbidrag, nødvendig sykebehandling og protesebidrag.

Familiyetillegg ytes i form av tillegg for invalidens barn og tillegg til hjelp i huset når vilkårene etter § 6 er til stede.

Sykebehandling ytes etter de militære sykeregler. Får invaliden fri kur og pleie i sykehus eller annen kuranstalt, kan det gjøres fradrag i invalidpensjonen for inntil halvparten av denne. I familietillegg skal det ikke gjøres fradrag.

§ 4. Grunnpensjonen utgjør kr. 2000 pr. år ved fullstendig invaliditet og tilsvarende mindre ved delvis invaliditet.

Befallstillegg utbetales etter følgende skala:

I. Menige og korporaler	grunnpensjon
II. Sersjanter, vpl. underoffiserer og kvartermestre i marinen	20 % tillegg
III. Fenrikker (sekondløytnanter)	30 % »
IV. Løytnanter	40 % »
V. Kapteiner og befal av høyere grad	50 % »

§ 5. Barnetillegget ytes når invalidens arbeidsevne er nedsatt med 20 % eller mer. Tillegget utgjør:

9 desbr.	For ett barn		20 %	av invalidpensjonen,
»	to	»		30 % » —»—
»	tre	»		40 % » —»—
»	fire	»		50 % » —»—
»	fem	» eller flere		55 % » —»—

Tillegg for to eller flere barn anses ytt med like stort beløp for hvert barn.

Som barn anses invalidens barn under 18 år, som er født i ekteskap, eller som er født utenfor ekteskap når barnet er avlet før han ble påført skaden eller sykdommen, og farsskapet er fastslått etter lov nr. 3 av 10 april 1915, samt adoptivbarn og pleiebarn når invaliden før han ble påført skaden eller sykdommen, hadde tatt på seg oppfostringen uten vederlag. For slike barn ytes ikke barnetillegg etter de virkelige foreldre. Likestilt med barn født utenfor ekteskap er barn som invaliden er bidragspliktig for etter lov nr. 3 av 10 april 1915. Er flere personer bidragspliktige for samme barn, avgjør dog Sosialdepartementet om det skal ytes tillegg for det, og hvor stort tillegget skal være.

§ 6. Er invalidens hustru varig arbeidsudyktig eller er invaliden enkemann eller fraskilt, og har omsorgen for barn under 18 år, kan det tilstås ham et tillegg til hjelp i huset på 20 % av grunnpensjonen.

§ 7. Er invalidens tilstand slik at han på grunn av hjelpeløshet trenger særlig tilsyn og pleie, kan det tilstås ham et hjelpeløshetstillegg. Tillegget fastsettes skjønnsmessig, og må ikke overstige 50 % av grunnpensjonen. Det kan reguleres eller inndras hvis invalidens tilstand endres.

§ 8. Til anskaffelse, vedlikehold og fornyelse av kunstige lemmer eller andre hjelpemidler skal det tilstås invaliden passende bidrag (protesebidrag).

§ 9. Blir invaliditetsgraden fastsatt til mindre enn 20 %, skal invalidpensjonen utløses med et beløp engang for alle som svarer til pensjonen for seks år.

Selv om invaliditetsgraden er høyere enn 20 %, kan pensjonen i særlige tilfelle utløses helt eller delvis med en tilsvarende del av kontantverdien, når det må antas at en slik kontanterstatning kan bidra til å skaffe invaliden et varig inntektsgivende erverv. Sosialdepartementet fastsetter det grunnlag som kontantverdien skal beregnes etter.

Kap. III. Ytelser ved dødsfall.

§ 10. Har skade eller sykdom som er påført krigsdeltakeren under krigstjenesten medført hans død, ytes gravferdshjelp og pensjoner til avdødes etterlatte.

§ 11. Som gravferdshjelp ytes kr. 300, dog slik at hvis 9 desbr. gravferden bekostes av andre enn dødsboet, ytes bare halvparten av dette beløp. Gravferdshjelp kan også ytes til flytning av grav.

§ 12. Til etterlevende enke ytes en grunnpensjon på kr. 1 200 pr. år og med tillegg, hvis mannen var befal. Tillegget beregnes etter den skala som er gitt i § 4 og av enkens grunnpensjon. Var hustruen skilt eller separert, kommer lov nr. 2 av 31 mai 1918 § 57, jfr. § 56, jfr. lov av 25 juni 1937, til anvendelse.

Rett til enkepensjon inntreffer ikke hvis ekteskapet er inngått etter at avdøde ble skadet eller syk under krigstjenesten. Sosialdepartementet kan dog, når særlige grunner taler for det, tilstå hel eller delvis pensjon i disse tilfelle.

Enkepensjon utbetales så lenge enken lever ugift. Gifter enken seg igjen, taper hun for alltid retten til pensjon, men hun får utbetalt et beløp som svarer til det tredobbelte av enkepensjonen for ett år.

Enkepensjonen løper fra mannens dødsdag til og med månedsdagen etter enkens død.

§ 13. For avdødes barn, jfr. § 5, annet ledd, ytes årlige pensjoner som utgjør:

40 %	av enkepensjonen (med befalstillegg)	for ett barn,
60 %	» —»— —»—	» to »
75 %	» —»— —»—	» tre »
90 %	» —»— —»—	» fire »
100 %	» —»— —»—	» fem
		eller flere »

Når barnets mor dør, skal barnepensjonen være det dobbelte av ovennevnte satser. Krigsdeltakerens etterlatte hustru regnes som mor i forhold til adoptivbarn, stebarn og pleiebarn (jfr. § 5, annet ledd) som vedblir å være under hennes omsorg. Er noen av dem ikke under hennes omsorg, og deres virkelige mor er død, beregnes pensjonen for disse barn til det dobbelte av deres forholdsmessige del av pensjonen etter første ledd.

Enkel barnepensjon løper fra farens, dobbel barnepensjon fra morens dødsdag, og utbetales til og med den måned hvori barnet fyller 18 år, eller hvis det dør før, til månedsdagen etter dets død.

§ 14. Etterlater avdøde seg ikke pensjonsberettiget hustru eller barn, kan det tilstås pensjon til avdødes foreldre (herunder adoptivforeldre) og søsken under 18 år, hvis avdøde før krigstjenesten bidro vesentlig til deres underhold, og de ikke kan underholde seg selv. Pensjonene kan settes til et beløp som svarer til det underhold avdøde har ytt dem før

9 desbr. krigstjenesten, dog slik at de sammenlagt ikke overstiger kr. 1 200 pr. år.

På samme måte og under samme vilkår kan det ytes pensjon til besteforeldre, hvis avdøde ikke etterlater seg pensjonsberettiget hustru, barn under 18 år, foreldre eller søsken under 18 år.

Hvis det ikke utbetales enkepensjon, kan det dog når særlige grunner taler for det, ytes bidrag til foreldre eller til søsken og besteforeldre ved siden av barnepensjon. Disse bidrag må ikke overstige kr. 1 200, og de må sammen med den øvrige pensjon til etterlatte ikke overstige kr. 2 400 pr. år.

Kap. IV. Om fradrag i pensjoner.

§ 15. Så lenge det uten arbeidsvederlag utbetales lønn til den skadede eller hans etterlatte for den stilling den skadede hadde i offentlig eller privat tjeneste da skaden inntraff, skal det gjøres fradrag i pensjoner for lønnen.

§ 16. I invalidpensjoner og tillegg til disse og i pensjoner til etterlatte skal det gjøres fradrag månedsvis for de bidrag som før denne forordnings ikrafttreden er utbetalt av staten eller av Understøttelsesfondet for de i krigen sårede og falnes etterlatte, dog slik at den del av det månedlige bidraget som overstiger pensjonen, ikke skal tilbakebetales.

§ 17. I pensjoner etter denne forordning skal det med de begrensninger og etter de regler som er nevnt nedenfor, gjøres fradrag for pengebeløp som blir utbetalt fra annet hold på grunn av invaliditetstilfelle eller dødsfallet.

Ved beregning av inntekt som gir anledning til fradrag skal det ses bort fra arv, gaver og lignende ytelser — dog ikke i den utstrekning arven skyldes forsikringsbeløp som er utbetalt avdødes bo i anledning av dødsfallet. Beløp som kommer til utbetaling en gang eller et begrenset antall ganger, omregnes forsikringsteknisk til livrenter med samme løpetid som pensjonene etter denne forordning. Hvor det gjelder forsikringer som hadde gjenkjøpsverdi, skal bare den del av forsikringssummen som overstiger gjenkjøpsverdien tas i betraktning.

Har invaliden eller den avdøde barn som er berettiget til barnetillegg eller barnepensjoner, skal de ytelser fra annet hold, som kan betinge fradrag i krigspensjonene, fordeles etter forsikringsteknisk beregning på vedkommende pensjonsberettigede under hensyn til prosentsatsene i §§ 5 og 13. Ved denne beregning anses ytelser til invalid, gjenlevende ektefelle eller noen av barna som utbetalt til de pensjonsberettigede i fellesskap.

Kommer den inntekt som leder til fradrag ikke vedkom-

mende pensjonsberettigede til gode, kan Sosialdepartementet 9 desbr. for hvert enkelt tilfelle bestemme at omregningen og fordelingen skal foretas på annen måte.

Invalid- og enkepensjoner (grunnpensjon med befallstillegg) etter denne forordning reduseres med halvparten av den del av det på vedkommende fallende omregnede årlige inntektsbeløp, som overstiger halvparten av pensjonen. Fradraget skal dog ikke overstige halvparten av pensjonen.

Barnetillegg eller barnepensjon beregnes på grunnlag av den således reduserte invalid- eller enkepensjon ved anvendelse av proSENTSATSENE i §§ 5 og 13.

Sosialdepartementet fastsetter det forsikringstekniske grunnlag m. v. som skal nyttes ved disse beregninger.

Kap. V. Forskjellige bestemmelser.

§ 18. Utgiftene ved krigspensjoneringen etter denne forordning utres av staten.

§ 19. Krigspensjoneringen ledes av Rikstrygdeverket.

Rikstrygdeverket kan nytte de offentlige trygdekasser som lokale organer for krigspensjoneringen. Trygdekassenes godtgjørelse herfor fastsettes av Rikstrygdeverket med Finansdepartementets samtykke.

Utgiftene ved krigspensjoneringens administrasjon og ved den i § 20 omhandlede ankenemnd utres av staten.

§ 20.

1. De vedtak Rikstrygdeverket gjør etter §§ 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 17 og 28,2, kan innen seks uker etterat vedkommende har fått melding om vedtaket, ankes inn til prøving for en ankenemnd med sete i Oslo.
2. Nemnda skal ha fem medlemmer. To av disse — formannen og legen — har nemnda felles med de ankenemnder som er opprettet etter lovene om ulykkestrygd for industriarbeidere, sjømenn og fiskere. De andre tre medlemmer med personlige varamenn oppnevnes av departementet for tre år om gangen, første gang med funksjonstid til 1 juli 1943.
3. Medlemmene av ankenemnda for krigspensjonering har rett til slik betaling for sine møter som Finansdepartementet bestemmer. De har krav på skyss- og kostgodtgjørelse under reiser etter vanlig regulativ.

§ 21.

1. Rikstrygdeverkets vedtak kan ankenemnda endre både for og imot den som har anket.
2. Nemndas vedtak er endelige så langt de inneholder et skjønn. Derimot kan tvist i spørsmål hvor det ikke gjel-

9 desbr. der et skjønn bringes inn for domstolene, når tvisten først har vært prøvd av nemnda etter denne forordning.

§ 22. Alle vedtak som Rikstrygdeverket gjør etter denne forordning, og som ikke kan bringes inn for ankenemnda etter § 20, kan innen 6 uker etter at vedkommende har fått melding om dem, påankes til Sosialdepartementet. Før saken er prøvd på denne måten, kan den ikke bringes inn for domstolene.

§ 23. Ytelsene etter denne forordning kan inndras helt eller delvis når pensjonstakeren soner frihetsstraff eller er anbrakt i tvangsarbeidsanstalt eller lignende i mer enn 30 dager.

Gjelder det invalid som har familie å forsørge, skal halvparten av invalidpensjonen utbetales hustruen i den tiden invaliden ikke får pensjon. Familietillegg og pensjoner til andre enn dem første ledd omhandler ytes uavkortet.

§ 24. Rikstrygdeverket kan avslå pensjonskrav eller helt eller delvis inndra eller holde tilbake tilkjent pensjon hvis vedkommende ikke gir riktige opplysninger, fortier vesentlige omstendigheter, eller unnlater å etterkomme pålegg fra Rikstrygdeverket om spørsmål som har betydning for vedkommendes pensjonssak.

§ 25. Rikstrygdeverket kan bestemme at barnepensjoner og barnetillegg skal utbetales til den som har omsorgen for barnet. Også ellers kan det, når særlige grunner foreligger, bestemmes at pensjoner eller andre ytelser skal utbetales til andre enn de berettigede.

§ 26. Krav på pensjoner eller andre ytelser etter denne forordning faller bort, hvis det ikke er reist overfor Rikstrygdeverket innen to år etter at skaden er inntruffet.

Sosialdepartementet kan, hvis det finner særlige grunner til det, dispensere fra denne regel.

§ 27. Så snart Rikstrygdeverket har fått de nødvendige opplysninger, gjør det uten opphold vedtak om utbetaling av pensjoner eller andre ytelser etter denne forordning.

Den som har krav på ytelser, skal straks få skriftlig melding om vedtaket og om de hensyn som ligger til grunn for det.

§ 28.

1. Invalidpensjonen fastsettes når legebehandlingen er slutt. Kan invalidpensjonen på grunn av omstendighetene ikke straks bestemmes endelig, fastsettes den forløpig for bestemte tidsrom og blir når disse er ute, revidert og endelig fastsatt.
2. Skjer det en vesentlig endring i de forhold som har vært avgjørende for fastsettelsen av den endelige invalidpen-

sjon, kan denne prøves på nytt, endres etter forholdene 9 desbr. og slik at den enten fastsettes foreløpig for bestemte tidsrom eller endelig.

Forhøyelse av pensjonen kan bare kreves for tiden etter at krav er gjort om det.

§ 29. Invalidpensjoner, familietillegg og pensjoner til etterlatte betales forskuddsvis for hver måned, eller for hvert kvartal når Rikstrygdeverket finner at det høver best. Pensjonen løper til månedsdagen etter den pensjonsberettigedes død. Hvis pensjonen faller bort av annen grunn i løpet av måneden eller kvartalet, plikter han ikke å betale tilbake det som er mottatt for meget.

Invalidpensjon og familietillegg som er fastsatt foreløpig for bestemte tidsrom etter § 28, kan utbetales etterskuddsvis ukentlig eller hver fjortende dag. Gravferdshjelp betales snarest råd er etter dødsfallet.

§ 30.

1. Enhver offentlig og kommunal myndighet er pliktig til uten særskilt godtgjørelse og uten hinder av taushetsplikt å gi krigspensjoneringens organer til bruk for saker etter denne forordning de opplysninger som vedkommende i kraft av sin stilling sitter inne med.
2. Rikstrygdeverket kan, når det finnes nødvendig for avgjørelsen av en sak etter denne forordning la innhente forklaringer gjennom bevisopptagelse etter reglene i lov om rettergangsmåten for tvistemål eller ved politiet.

§ 31. Enhver som i medfør av denne forordning har anledning til å bli kjent med noens private forhold, er pliktig til å hemmeligholde hva han har erfart herom.

§ 32. For reise som en lege gjør i anledning av sykebesøk hos en krigsskadet etter denne forordning, tilkommer han godtgjørelse etter de regler som til enhver tid gjelder for lignende reiser etter lov om ulykkestrygd for industriarbeidere.

§ 33. I saker som reises ved herreds- eller byrett mot Rikstrygdeverket eller en offentlig trygdekasse av en pensjonssøker etter denne forordning, betales ikke gebyr til staten.

§ 34. Bestemmelsene i denne forordning kan endres med virkning for enhver pensjonstaker.

§ 35. Forordningen får virkning for de skader som er inntruffet på krigsdeltakere etter 8 april 1940.

Oslo 9 desember 1941.

Sosialdepartementet.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

9 desbr. **Forordning om krigspensjonering for sivilpersoner.**

Kap. I. Omfang og gruppeinndeling.

§ 1. Norsk statsborger som uten å være krigsdeltager blir påført skade ved krigsulykke i riket eller blir påført skade på et tidspunkt da han er forhyrt på norsk skip som går i fart på Norge, har rett til ytelser etter denne forordning. Det samme gjelder etterlatte etter person som nevnt, som er død som følge av slik skade.

Rikstrygdeverket kan i særlige tilfelle med Sosialdepartementets samtykke tilstå ytelser helt eller delvis etter forordningen også til norske statsborgere i utlandet eller på utenlandske skip og til personer her i riket eller på norsk skip, selv om de ikke har norsk statsborgerrett.

§ 2. Krigsulykke vil si enhver skade på person som er følge av krigshendinger så som ildgivning, flyangrep, bombe- eller granatekspløsjoner, torpedering og minesprengning. Som krigsulykke anses også trafikkulykke som er fremkalt av okkupasjonsmakten.

Den som med forsett eller ved grov uaktsomhet selv har medvirket til skaden, har dog ikke rett til noen ytelser etter denne forordning. Det samme gjelder for etterlatte etter sårn person.

§ 3. De personer denne forordning gjelder, inndeles i følgende grupper:

Gruppe 1. Sivilpersoner som er rekvirert til tjeneste av militærmakt, det sivile luftverns personale og sanitetspersonell som står i godkjente frivillige hjelpeforeningers tjeneste, når de under tjenesten er særlig utsatt for krigsulykker.

Gruppe 2. Sjømenn og fiskere. Andre sivilpersoner i yrke eller bedrift som Rikstrygdeverket anser særlig utsatt for krigsulykker.

Gruppe 3. Andre sivilpersoner, herunder også personer som hører under foran nevnte grupper, når ulykken er uten sammenheng med de nevnte tjeneste- eller arbeidsforhold.

Når ikke annet er sagt i denne forordning, er ytelser og vilkårene for å oppnå disse de samme for samtlige grupper.

Kap. II. Ytelser under sykdom.

§ 4. Sykehjelp ytes i form av fri sykebehandling, sykepenger og barnetillegg.

§ 5. Sykebehandlingen består i nødvendig legehjelp, medisin, kur og pleie — i tilfelle på sykehus eller annen kur-

anstalt — fra skaden inntraff og så lenge det trengs. Videre 9 desbr. betales nødvendige utgifter i anledning av reise til og fra lege, sykehus eller annen kuranstalt.

§ 6.

1. Til person som har fylt 18 år ytes:
 - a. Sykepenger i form av dagpenger som svarer til invalidpensjon etter §§ 8 og 9.

Er både mann og hustru som lever sammen, berettiget til sykepenger, skal de sykepenger som tilkommer den ektefelle som får det laveste beløp reduseres med 50 %. Lignende reduksjon skal foretas om den ene av ektefellene får invalidpensjon og den annen sykepenger.

- b. Barnetillegg etter § 7.

2. Når det finnes rimelig, kan Rikstrygdeverket tilstå sykepenger til person under 18 år. Ved fastsettingen av sykepengene skal det tas hensyn til vedkommendes alder og til om vedkommende får tillegg etter §§ 7 og 11 eller pensjon etter § 17.
3. Sykepenger og barnetillegg betales ikke for de 6 første dager, regnet fra den dag arbeidsudyktighet som nevnt foran inntrer.

Så lenge den skadede får fri kur og pleie på sykehus eller annen kuranstalt, har vedkommende ikke rett til sykepenger. Når det finnes rimelig, kan dog Rikstrygdeverket tilstå inntil halvparten av fulle sykepenger. Barnetillegg ytes uavkortet beregnet som om den skadede fikk sykepenger etter nr. 1.

§ 7. Barnetillegget utgjør:

For ett barn	20 %	av sykepengene,
» to »	30 %	» —»—
» tre »	40 %	» —»—
» fire »	50 %	» —»—
» fem eller flere barn	55 %	» —»—

Tillegget for to eller flere barn anses ytt med like stort beløp for hvert barn.

Får begge foreldrene sykepenger, eller får den ene av dem sykepenger og den annen invalidpensjon, skal barnetillegget regnes av de ytelser som blir utbetalt foreldrene.

Som barn anses den skadedes barn under 18 år som er født i ekteskap, eller som er født utenfor ekteskap når barnet er avlet før vedkommende ble påført skaden og farskapet er fastslått etter lov nr. 3 av 10 april 1915, samt adoptivbarn og pleiebarn når den skadede før ulykken hadde tatt på seg oppfostringen uten vederlag. For adoptivbarn og pleiebarn ytes

9 desbr. ikke barnetillegg etter de virkelige foreldre. Likestilt med barn født utenfor ekteskap er barn som den skadede er bidragspliktig for etter lov nr. 3 av 10 april 1915. Er flere personer bidragspliktig for samme barn, avgjør dog Sosialdepartementet om det skal ytes tillegg for det, og hvor stort tillegget skal være.

Kap. III. Ytelser under invaliditet.

§ 8. Får den skadede etter endt sykebehandling mén som medfører fullstendig eller delvis tap av arbeidsevnen, har han etter fylte 18 år rett til invalidpensjon.

Ved fullstendig tap av arbeidsevnen ytes hel pensjon og ved nedsatt arbeidsevne en tilsvarende avkortet pensjon. Den skadede har dog ikke rett til invalidpensjon hvis arbeidsevnen er nedsatt med mindre enn $8\frac{1}{3}$ prosent.

Barn som får mén som nevnt i første ledd, kan også før fylte 18 år, når det finnes rimelig, tilstås invalidpensjon som avmåles etter invaliditetsgraden og vedkommendes alder. Pensjonen skal ikke overstige det beløp som voksen person har rett til etter første og annet ledd.

Invaliditetsgraden fastsettes etter samme prinsipper som gjelder i de alminnelige offentlige ulykkestrygder.

Utenom invalidpensjonen ytes protesebidrag og nødvendig sykebehandling, familietillegg og hjelpeløshetsbidrag.

Familietillegg ytes i form av tillegg for invalidens barn og tillegg til hjelp i huset når vilkårene etter § 12 er til stede.

§ 9. Invalidpensjonen er ved fullstendig invaliditet:

Kr. 2 000 pr. år for gruppe 1 etter § 3,

» 1 800 » » » » 2 og

» 1 500 » » » » 3

og tilsvarende mindre ved delvis invaliditet.

For sjømenn som går inn under loven om ulykkestrygd for sjømenn samt for kystloser, statsloser og losgutter anses den nevnte pensjon for gruppe 2 som grunnpensjon. Til grunnpensjonen ytes klassetillegg etter samme klasseinndeling av mannskapene som til enhver tid gjelder etter loven om ulykkestrygd for jømenn. Klassetilleggene beregnes slik:

For klasse 4 grunnpensjonen,

» » 3 10 % tillegg av —»—

» » 2 25 % » » —»—

» » 1 50 % » » —»—

Kystloser og statsloser regnes til klasse 2, losgutter til klasse 3.

Er både mann og hustru, som lever sammen, berettiget til invalidpensjon, skal den invalidpensjon som tilkommer den

av ektefellene som får det laveste beløp reduseres med 50 %. 9 desbr. Lignende reduksjon skal foretas om den ene av ektefellene får sykepenger og den annen invalidpensjon.

§ 10. Til anskaffelse av kunstige lemmer eller andre hjelpemidler skal det tilstå invaliden passende bidrag (protesebidrag). Rikstrygdeverket kan også yte bidrag til vedlikehold og fornyelse av slike hjelpemidler.

Nødvendig sykebehandling etterat invaliditeten er fastslått, ytes etter kapitel II. Så lenge invaliden får fri kur og pleie i sykehus eller annen kuranstalt, har invaliden ikke rett til invalidpensjon. Når det finnes rimelig, kan dog Rikstrygdeverket tilstå inntil halvparten av hel invalidpensjon. Familietillegg ytes uavkortet. Barnetillegget beregnes som om invaliden fikk pensjon etter reglene i § 9.

§ 11. Barnetillegget ytes når invalidens arbeidsevne er nedsatt med 20 prosent eller mer. Tillegget utgjør:

For ett barn	20 %	av invalidpensjonen,
» to »	30 %	» —»—
» tre »	40 %	» —»—
» fire »	50 %	» —»—
» fem eller flere barn	55 %	» —»—

Tillegg for to eller flere barn anses ytt med like stort beløp for hvert barn.

Får begge foreldrene invalidpensjon, eller får den ene av foreldrene invalidpensjon og den annen sykepenger, skal barnetillegget regnes av de ytelser som blir utbetalt foreldrene.

Paragraf 7, siste ledd, får tilsvarende anvendelse.

§ 12. Er invalidens ektefelle varig arbeidsudyktig eller er invaliden enkemann (enke) eller fraskilt og har omsorgen for barn under 18 år, kan det tilstå invaliden et tillegg til hjelp i huset på 20 % av invalidpensjonen etter § 9 (uten klassetillegg for sjømenn).

§ 13. Er invalidens tilstand slik at han på grunn av hjelpeløshet trenger særlig tilsyn og pleie, kan det tilstå et hjelpeløshetstillegg. Tillegget fastsettes skjønnsmessig og må ikke overstige 50 % av invalidpensjonen (uten klassetillegg for sjømenn). Det kan reguleres eller inndras hvis invalidens tilstand endres.

§ 14. Blir invaliditetsgraden fastsatt endelig til mindre enn 20 prosent, skal invalidpensjonen utløses med et beløp en gang for alle som svarer til pensjonen for tre år.

Selv om invaliditetsgraden er høyere enn 20 prosent, kan pensjonen i særlige tilfelle utløses helt eller delvis med en tilsvarende del av kontantverdien, når det må antas at en slik

9 desbr. kontanterstatning kan bidra til å skaffe invaliden et varig inntekstgivende erverv. Sosialdepartementet fastsetter det grunnlag som kontantverdien skal beregnes etter.

Kap. IV. Ytelser ved dødsfall.

§ 15. Har skaden medført døden, ytes hjelp til gravferd med kr. 200, dog slik at hvis gravferden bekostes av andre enn dødsboet, ytes bare halvparten av dette beløp. Gravferdshjelp med inntil kr. 200 kan også ytes til flytting av grav.

§ 16.

1. Til etterlevende enke ytes pensjon med:

Kr. 1 200 pr. år etter person tilhørende gruppe 1 etter § 3,			
» 1 080	—»—	—»—	» 2 og
» 900	—»—	—»—	» 3.

For enker etter sjømenn som går inn under loven om ulykkestrygd for sjømenn samt for enker etter kystlosere, statslosere og løsgutter, anses den nevnte pensjon for gruppe 2 som grunnpensjon. Til grunnpensjonen ytes klassetillegg etter samme klasseinndeling av mannskapene som til enhver tid gjelder etter loven om ulykkestrygd for sjømenn. Klassetilleggene beregnes på samme måte som nevnt i § 9, annet ledd.

Bestemmelsen i § 9, tredje ledd, får tilsvarende anvendelse.

Var avdøde separert eller skilt kommer lov nr. 2 av 31 mai 1918 § 57, jfr. § 56, jfr. lov av 25 juni 1937, til anvendelse.

2. Til etterlevende enkemann kan det ytes hel eller delvis pensjon etter reglene i nr. 1, når mannen har vært forsørget av hustruen og han på grunn av alder eller helbred ikke med rimelighet kan ventes å forsørge seg selv. Pensjonen kan gjøres tidsbegrenset.
3. Rett til enke- eller enkemannspensjon inntreffer ikke hvis ekteskapet er inngått etter at avdøde ble skadet. Sosialdepartementet kan dog, når særlige grunner taler for det, tilstå hel eller delvis pensjon i disse tilfelle.

Enke- og enkemannspensjon utbetales så lenge vedkommende lever ugift. Gifter enken eller enkemannen seg, taper vedkommende for alltid retten til pensjon. Enken får dog utbetalt et beløp som svarer til det tredobbelte av enkepensjonen for ett år.

Pensjonen løper fra ektefellens dødsdag til og med månedsdagen etter gjenlevendes død.

§ 17. For avdødes barn, jfr. § 7, siste ledd, ytes årlige pensjoner som utgjør:

40 %	av satsene i § 16 nr. 1 (med klassetillegg) for ett barn, 9 desbr.			
60 %	—»—	—»—	» to »	
75 %	—»—	—»—	» tre »	
90 %	—»—	—»—	» fire »	
100 %	—»—	—»—	» fem	
			eller flere »	

Er begge foreldrene døde skal barnepensjonen være det dobbelte av satsene i første ledd. Dog skal avdødes gjenlevende ektefelle regnes som mor eller far i forhold til adoptivbarn, stebarn og pleiebarn som vedblir å være under vedkommendes omsorg. Er noen av dem ikke under vedkommendes omsorg, og begge deres foreldre er døde, beregnes pensjonen for disse barn til det dobbelte av deres forholdsmessige del av pensjonen etter første ledd.

Enkel barnepensjon løper fra farens eller morens dødsdag, dobbelt barnepensjon fra den dag den lengstlevende av foreldrene dør. Pensjonen utbetales til og med den måned hvori barnet fyller 18 år, eller hvis det dør før, til månedsdagen etter dets død.

§ 18. Etterlater avdøde seg ikke pensjonsberettiget ektefelle eller barn, kan det tilstås pensjon til avdødes foreldre (herunder adoptivforeldre) og søsken under 18 år, hvis avdøde før han ble påført skaden bidro vesentlig til deres underhold, og de ikke kan underholde seg selv. Pensjonene kan settes til et beløp som svarer til det underhold avdøde har ytt dem tidligere, dog slik at de sammenlagt ikke skal overstige kr. 900 pr. år.

På samme måte og under samme vilkår kan det ytes pensjon til besteforeldre, hvis avdøde ikke etterlater seg pensjonsberettiget ektefelle, barn, foreldre eller søsken under 18 år.

Hvis det ikke utbetales enke- eller enkemannspensjon, kan det dog når særlige grunner taler for det, ytes bidrag til foreldre eller til søsken under 18 år og besteforeldre ved siden av barnepensjonen. Disse bidrag må ikke overstige kr. 900 og de må sammen med den øvrige pensjon til etterlatte ikke overstige kr. 1 800 pr. år.

Kap. V. Om fradrag i pensjoner og sykepenger.

§ 19. Så lenge det uten arbeidsvederlag utbetales lønn til den skadede eller hans etterlatte for den stilling vedkommende hadde i offentlig eller privat tjeneste da skaden inntraff, skal det gjøres fradrag i sykepenger og pensjoner for lønnen.

9 desbr. § 20. I ytelsene etter denne forordning skal det gjøres fradrag for erstatninger som vedkommende får i anledning av skaden av fremmed stat.

I ytelsene skal det også gjøres fradrag for 75 % av den understøttelse vedkommende har fått av Nemnden for sivilt hjelpearbeid, med mindre denne nemnd annerledes bestemmer i hvert enkelt tilfelle. De fradratte beløp betales tilbake til Nemnden for sivilt hjelpearbeid.

§ 21.

1. I pensjoner etter denne forordning skal det, med de begrensninger og etter de regler som er nevnt nedenfor, gjøres fradrag for pengebeløp som blir utbetalt fra annet hold på grunn av invaliditetstilfellet eller dødsfallet, for så vidt fradrags- eller reduksjonsreglene i §§ 20 og 22 ikke kommer til anvendelse.

Ved beregning av inntekt som gir anledning til fradrag skal det ses bort fra arv, gaver og lignende ytelser, dog ikke i den utstrekning arven skyldes forsikringsbeløp som er utbetalt avdødes bo i anledning av dødsfallet. Beløp som kommer til utbetaling én gang eller et begrenset antall ganger, omregnes forsikringsteknisk til livrenter med samme løpetid som pensjonene etter denne forordning. Hvor det gjelder forsikringer som hadde gjenkjøpsverdi, skal bare den del av forsikringssummen som overstiger gjenkjøpsverdien tas i betraktning.

Har invaliden eller den avdøde barn som er berettiget til barnetillegg eller barnepensjoner, skal de ytelser fra annet hold som kan betinge fradrag i krigspensjonene fordeles etter forsikringsteknisk beregning på vedkommende pensjonsberettigede under hensyn til prosent-satsene i §§ 11 og 17. Ved denne beregning anses ytelser til invalid, gjenlevende ektefelle eller noen av barna som utbetalt til de pensjonsberettigede i fellesskap.

Kommer den inntekt som leder til fradrag ikke vedkommende pensjonsberettigede til gode, kan Sosialdepartementet for hvert enkelt tilfelle bestemme at omregningen og fordelingen skal foretas på annen måte.

Invalid- og enkepensjoner etter denne forordning reduseres med halvparten av den del av det på vedkommende fallende omregnede årlige inntektsbeløp som overstiger halvparten av pensjonen. Fradraget skal dog ikke overstige halvparten av pensjonen.

Barnetillegg eller barnepensjon beregnes på grunnlag av den således reduserte invalid- og enkepensjon ved anvendelsen av prosent-satsene i §§ 11 og 17.

Sosialdepartementet fastsetter det forsikringstekniske 9 desbr. grunnlag m. v. som skal nyttes ved disse beregninger.

2. Sykepengen, invalid- eller enkepensjon etter denne forordning må ikke være større enn at den berettigedes samlede inntekter — etter at det er foretatt avkortning av pensjonene etter de øvrige regler i dette kapitel — kommer opp i kr. 5 000 for året. Dette gjelder også for ektefeller som begge har rett til ytelser etter reglene i § 6 nr. 1 a, annet ledd, og § 9 siste ledd.

Ved inntektsberegningen skal ikke tas hensyn til barnetillegg og barnepensjoner. Disse ytelser blir å beregne av de reduserte sykepengen, invalid- eller enkepensjoner.

§ 22. Er vilkårene til stede for å yte samme person både invalidpensjon eller sykepengen og enkepensjon etter denne forordning eller etter forordningen om krigspensjonering for militærpersoner, skal ytelsen etter denne forordning reduseres med 50 %, dog ikke utover 50 % av ytelsen etter nevnte militærforordning. På samme måte skal forholdes når det kan ytes både barnepensjoner og barnetillegg etter denne forordning eller etter begge forordninger.

Er vilkårene til stede for å yte barnepensjon etter begge foreldre etter denne forordning eller etter begge forordninger, skal barnepensjonen beregnes etter den av foreldrene hvis dødsfall gir rett til høyest pensjon for barna.

Den del av utgiftene til pensjoner som ikke dekkes etter militærforordningen skal bæres av krigspensjoneringen for sivilpersoner.

Kap. VI. Avgift og premier.

§ 23. Utgifter til sykepengen, pensjoner m. v. etter denne forordning skal dekkes ved avgifter og premier etter §§ 24 og 25.

Skulle det vise seg at belastningen av premiene på bedriftene etter § 25 blir uforholdsmesig høy, kan Rikstrygdeverket med Sosialdepartementets samtykke forhøye krigspensjoneringsavgiften etter § 24 til 15 % beregnet av alderstrygdavgiften.

§ 24. Alle som er pliktige til å betale alderstrygdavgift etter lov om alderstrygd av 16 juli 1936, § 31, skal i tillegg til denne avgift betale en krigspensjoneringsavgift på 10 % beregnet av alderstrygdavgiften.

Krigspensjoneringsavgiften innkreves sammen med alderstrygdavgiften og på samme måte som denne, første gang for budsjettåret 1942—43.

9 desbr.

§ 25. Rikstrygdeverket kan kreve en premie av bedrifter, hvis arbeidere går inn under gruppe 2, til dekning av de mer-utgifter som skyldes den økede risiko og de høyere ytelser sammenlignet med risiko og ytelser for gruppe 3. Premien fastsettes skjønnsmessig etter den antatte fare for krigs-ulykker i vedkommende bedrifter og beregnes etter antall personer og arbeidstid. Alle bedrifter som nevnt skal inndeles i fareklasser med en særskilt premiesats for hver klasse.

For yrkesgrupper som ikke tilhører noen bestemte bedrifter, kan Sosialdepartementet i samråd med det departement som vedkommende yrkesgruppe hører under, bestemme at premien skal beregnes og innbetales på annen måte.

For offentlige funksjonærer og arbeidere som kommer inn under gruppe 2, betales premien av staten eller av statens forretningsmessige bedrifter.

Rikstrygdeverket kan når som helst gjøre endring i fareklassene og premiesatsene.

§ 26. Premien etter § 25 betales forskuddsvis halvårlig pr. 1 april og 1 oktober.

Rikstrygdeverket kan kreve at premien for kortvarige bedrifter og for virksomheter som foregår til enkelte tider av året blir innbetalt i én termin og til den tid som Rikstrygdeverket fastsetter i hvert enkelt tilfelle.

Premien kan drives inn ved utpanting etter reglene i lov om syketrygd av 6 juni 1930 § 71 nr. 1. Utpantingsretten vedvarer til kravet faller bort ved foreldelse.

Av premier som ikke betales ved forfall, skal det svares 4 % renter årlig, med mindre Rikstrygdeverket annerledes bestemmer.

§ 27. Premiepliktige bedrifter skal innen 2 måneder etter kalenderårets utløp sende Rikstrygdeverket oppgave over antall arbeidere og funksjonærer som er sysselsatt i vedkommende bedrift. Rikstrygdeverket bestemmer hvilke bedrifter som første gang etter forordningens ikrafttreden skal gi slike oppgaver, og når de skal sendes inn.

Når Rikstrygdeverket finner det påkrevd, kan det selv bringe i stand det nødvendige oppgjør. I det øyemed kan Rikstrygdeverket gjennomgå bedriftenes regnskapsbøker m. v. Det samme gjelder når Rikstrygdeverket finner grunn til å kontrollere om de oppgaver som er gitt er riktige.

§ 28. Avgiften og premien etter §§ 24 og 25 skal gå til et fond — krigspensjoneringsfondet — som forvaltes av Rikstrygdeverket på samme måte som bestemt for midler tilhørende ulykkestyrgden for industriarbeidere m. v., sjømenn og fiskere.

Det skal kreves inn avgift og premier inntil det er opp-

nådd kapitaldekning for de ytelser som skal utbetales etter 9 desbr. denne forordning. Sosialdepartementet bestemmer når avgifts- og premieinnkrevingen skal opphøre.

Kap. VII. Forskjellige bestemmelser.

§ 29. Denne krigspensjonering, som garanteres av staten, ledes av Rikstrygdeverket.

Rikstrygdeverket kan nytte de offentlige trygdekasser (tilsynsmenn) som lokale organer for krigspensjoneringen. Trygdekassenes (tilsynsmennenes) godtgjørelse herfor fastsettes av Rikstrygdeverket med Finansdepartementets samtykke.

Utgiftene ved krigspensjoneringens administrasjon og ved den i § 30 omhandlede ankenemnd dekkes av staten.

§ 30. De vedtak som Rikstrygdeverket gjør etter §§ 1, 2, 3, 5—18, 21, 22, 35, 39 og 47 kan innen seks uker etterat vedkommende har fått melding om vedtaket, ankes inn til prøving for den ankenemnd som er opprettet ved forordning om krigspensjonering for militærpersoner § 20.

Medlemmene av ankenemnda for krigspensjonering har rett til samme godtgjørelse for sine møter og for utgifter til skyss og kost under reiser i anledning av saker etter denne forordning som de får for saker om krigspensjonering for militærpersoner.

§ 31. Rikstrygdeverkets vedtak kan ankenemnda endre både for og imot den som har anket.

Nemndas vedtak er endelige så langt de inneholder et skjønn. Derimot kan tvist i spørsmål hvor det ikke gjelder et skjønn, bringes inn for domstolene, når tvisten først har vært prøvd av nemnda etter denne forordning. Megling i forliksrådet bortfaller.

§ 32. Alle vedtak som Rikstrygdeverket gjør etter denne forordning, og som ikke kan bringes inn for ankenemnda etter § 30, kan innen 6 uker etter at vedkommende har fått melding om dem, påankes til Sosialdepartementet. Før saken er prøvd på denne måten, kan den ikke bringes inn for domstolene. Megling i forliksrådet bortfaller.

§ 33. For pensjonstager som tar bopel i utlandet, faller retten til ytelser bort. Er han norsk statsborger, får han denne rett tilbake når han igjen bosetter seg i riket. Ytelsene regnes i så fall fra den tid han gjør kravet gjeldende for Rikstrygdeverket.

Når det finnes rimelig, kan Rikstrygdeverket med Sosialdepartementets samtykke gjøre unntak fra denne regel.

§ 34. Ytelsene etter denne forordning kan inndras helt eller delvis når pensjonstakeren soner frihetsstraff eller er

9 desbr. anbrakt i tvangsarbeidsanstalt eller lignende i mer enn 30 dager.

Gjelder det person som har rett til sykepenges eller invalidpensjon, og som har uforsørget familie, skal halvparten av sykepengene eller invalidpensjonen utbetales ektefellen i den tiden den skadede ikke får noen ytelser. Familietellegget og pensjoner til andre enn dem første ledd omhandler, ytes uavkortet.

§ 35. Rikstrygdeverket kan avslå krav om ytelser etter denne forordning, eller helt eller delvis inndra eller holde tilbake slike ytelser, hvis vedkommende ikke gir riktige opplysninger, fortier vesentlige omstendigheter eller unnlater å etterkomme pålegg fra Rikstrygdeverket om noe som har betydning for saken.

§ 36. Rikstrygdeverket kan bestemme at barnepensjoner og barnetillegg skal utbetales til den som har omsorgen for barnet. Også ellers kan det, når særlige grunner foreligger, bestemmes at sykepenges, pensjoner eller andre ytelser skal utbetales til andre enn de berettigede.

§ 37. Den som blir påført skade ved krigsulykke etter denne forordnings ikrafttreden, må snarest mulig gi trygdekassen (tilsynsmannen) på sitt bosted melding derom med nødvendig legeerklæring. Hvis melding ikke skjer innen 3 måneder, kan Rikstrygdeverket nekte ytelser etter kapitel II.

Krav på pensjoner og andre ytelser etter kapitel III og IV faller bort, hvis det ikke er reist overfor Rikstrygdeverket innen to år etter at skaden er inntruffet. Sosialdepartementet kan, hvis det finner særlige grunner til det, dispensere fra denne regel.

§ 38. Så snart Rikstrygdeverket har fått de nødvendige opplysninger, gjør det uten opphold vedtak om utbetaling av pensjoner eller andre ytelser etter denne forordning.

Den som har krav på ytelser, skal straks få skriftlig melding om vedtaket og om de hensyn som ligger til grunn for det.

§ 39.

1. Invalidpensjon fastsettes når legebehandlingen er slutt. Kan invalidpensjonen på grunn av omstendighetene ikke straks bestemmes endelig, fastsettes den foreløpig for bestemt tidsrom og blir når disse er ute, revidert og endelig fastsatt.
2. Skjer det en vesentlig endring i de forhold som har vært avgjørende for fastsettelsen av den endelige invalidpensjon, kan denne prøves på nytt, endres etter forholdene og slik at den enten fastsettes foreløpig for bestemt tidsrom eller endelig.

Forhøyelse av pensjonen kan bare kreves for tiden etter 9 desbr. at krav er gjort om det.

§ 40. Invalidpensjoner, familietillegg og pensjoner til etterlatte betales forskuddsvis for hver måned, eller for hvert kvartal når Rikstrygdeverket finner at dette høver best. Pensjonen løper til månedsdagen etter den pensjonsberettigedes død. Hvis pensjonen faller bort av annen grunn i løpet av måneden eller kvartalet, plikter den pensjonsberettigede ikke å betale tilbake det som er mottatt for meget.

Sykepenger og barnetillegg, invalidpensjon og familietillegg som er fastsatt foreløpig for bestemte tidsrom etter § 39, kan utbetales etterskuddsvis ukentlig eller hver fjortende dag. Gravferdshjelp betales snarest råd er etter dødsfallet.

§ 41.

1. Enhver offentlig og kommunal myndighet er pliktig til uten særskilt godtgjørelse og uten hinder av taushetsplikt å gi krigspensjonerings organer til bruk for saker etter denne forordning de opplysninger som vedkommende i kraft av sin stilling sitter inne med.
2. Rikstrygdeverket kan, når det finnes nødvendig for avgjørelsen av en sak etter denne forordning, la innhente forklaringer gjennom bevisopptagelsen etter reglene i lov om rettergangsmåten for tvistemål eller ved politiet.

§ 42. Enhver som i medfør av denne forordning har anledning til å bli kjent med noens private forhold, er pliktig til å hemmeligholde hva han har erfart herom.

§ 43. For reise som en lege gjør i anledning av sykebesøk hos en krigsskadet etter denne forordning, tilkommer han godtgjørelse etter de regler som til enhver tid gjelder for lignende reiser etter lov om ulykkestrygd for industriarbeidere.

§ 44. I saker som reises ved herreds- eller byrett mot Rikstrygdeverket eller en offentlig trygdekasse av en pensjonssøker etter denne forordning, betales ikke gebyr til staten.

§ 45. Bestemmelsene i denne forordning kan endres med virkning for enhver som har krav på ytelser etter den.

§ 46.

1. Følgende lover får ikke anvendelse på skader som skyldes krigsulykke, for så vidt skaden kommer inn under denne forordning:
 - a. Lov om syketrygd av 6 juni 1930 med senere endringer,

- 9 desbr. b. lov om ulykkestrygd for industriarbeidere m. v. av 24 juni 1931 med senere endringer,
 c. lov om ulykkestrygd for fiskere av 10 desember 1920 med senere endringer.
2. Følgende bestemmelser oppheves:
- a. Administrasjonsrådets vedtak av 30 mai 1940 om trygd av postfolk ombord i skip i tilfelle av krigsulykke,
 b. Administrasjonsrådets vedtak av 13 juni 1940 om særtrygd mot skade forvoldt ved krigsulykke under arbeid på flyplasser eller andre militære byggeplasser.
3. Følgende lover og bestemmelser oppheves, for så vidt angår skader som skyldes krigsulykke:
- a. Lov om ulykkestrygd for sjømenn av 24 juni 1931 med senere endringer når det gjelder sjømenn på fartøyer som omfattes av denne forordning, jfr. § 1, første punktum,
 b. kongelig resolusjon av 22 desember 1939 om krigsforsikring for fiskerflåten, for så vidt angår regelen om erstatning for liv og invaliditet,
 c. Sosialdepartementets forordning av 12 mars 1941 om ulykkestrygd for kystloser i løsfart, statsloser og losgutter.

§ 47. Forordningen får virkning for de skader som er inntruffet etter 8 april 1940. Dog gjelder den ikke skader som er inntruffet ved forordningens ikrafttreden, og som erstattes etter de særtrygder mot krigsulykker som er nevnt i § 46 nr. 2 og 3. Er de samlede ytelser ved invaliditet eller dødsfall for noe skadetilfelle som er inntruffet i nevnte tidsrom, vesentlig mindre etter vedkommende særtrygd enn hva de ville blitt etter denne forordning, kan Rikstrygdeverket likevel utbetale tilleggsytelser av krigspensjoneringen som svarer til nevnte forskjell.

Er de samlede ytelser for skade som inntreffer etter forordningens ikrafttreden mindre etter forordningen enn de ville vært etter loven om ulykkestrygd for sjømenn, skal Rikstrygdeverket utbetale lignende tilleggsytelse i form av årlig rente dersom den skadede var sjømann og han på det tidspunkt han ble skadet var forhyrt med norsk skip som gikk i fart på Norge. Det samme gjelder for kystloser i løsfart, statsloser og losgutter som tidligere har vært trygdet etter forordningen av 12 mars 1941.

Oslo 9 desember 1941.

Sosialdepartementet.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

Forordning om midlertidig opphevelse av 9 desbr. forbudet mot å fiske på søn- og helligdager under sild- og brislingfiskerierne.

Med de begrensninger som følger av bestemmelsene i lov av 25 juni 1937 om sild- og brislingfiskerierne skal det inntil videre være tillatt å fiske, sette ut og ta opp redskaper samt å søke etter og ta opp sild også på søn- og helligdager.

§ 60 i lov om sild- og brislingfiskerierne settes inntil videre ut av kraft.

Oslo 9 desember 1941.

Departementet for handel, industri, håndverk og fiskeri.

S. J o h a n n e s s e n.

R. J. Fuglesang.

Forordning. (Sosialdepartementet.)

9 desbr.

Med dette blir det gitt stadfesting på vedtak av ordføreren i Ålesund 24 oktober og 5 desember 1941 til vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Ålesund; jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Vedtekta lyder så:

1. Kapittel 7 i husleieloven med unnatak av § 40 skal gjelde i Ålesund.
2. Loven skal ikke gjelde lieavtaler om enkelt beboelsesrom med eller uten tilleggsytelser.
3. For de leieforhold som er nevnt i lovens § 8,1 — med unnatak av garasjer og buer — og § 8,4 skal oppsigelse skje innen nyttåraften kl. 17 til fraflytning april flyttedag eller innen St. Hansaften gl. 17 til fraflytning oktober flyttedag.
4. For de leieforhold som er nevnt i lovens § 9,1 — med unnatak av garasjer og buer — og § 9,3 skal flyttedag være 14 april og 14 oktober.
5. Reglene i § 13, første og annet ledd, skal være ufravikelige.

Forordning om endring i Forsyningsdepartementets forordning av 13 mars 1941 om salg av lær og skinn m. v.

I Forsyningsdepartementets forordning av 13 mars 1941 om salg av lær og skinn m. v. gjøres følgende endringer:

I.

§ 2, annet ledd, skal lyde slik:

Mot en brukt anvisning på halvålinger kan det leveres en så stor mengde bunnlær eller gummiålemateriale som

- 11 desbr. Direktoratet for industriforsyning til enhver tid fastsetter, eller et par gummisåler av samme størrelse som anvisningen har gitt rett til å kjøpe (herre-, dame- eller barnestørrelse).

II.

§ 2, fjerde ledd, skal lyde slik:

Salg av bunnlær, overlær og førskinn kan finne sted til produsent av ortopedisk skotøy mot kjøpetillatelse fra forsyningsnemnda der produsenten har sin forretning. Mot kjøpetillatelse på materialer til et par ortopedisk skotøy kan leveres de mengder lær og skinn som Direktoratet for industriforsyning til enhver tid fastsetter.

III.

§ 3, annet ledd, skal lyde slik:

Mot en brukt anvisning på halvsålinger kan det leveres en så stor mengde bunnlær eller gummisålemateriale som Direktoratet for industriforsyning til enhver tid fastsetter, eller et par gummisåler av samme størrelse som anvisningen har gitt rett til å kjøpe (herre-, dame- eller barnestørrelse).

IV.

Kap. II skal ha som overskrift:

Lær og skinn til annet enn skotøy.

V.

§ 5 skal lyde slik:

Direktoratet for industriforsyning kan ved forskrift bestemme at det skal være forbudt uten tillatelse å selge eller på annen måte overdra bunnlærsmaterialer, overlær og førskinn som ikke leveres til skotøyprodusent etter § 1 eller til skomaker eller skoreparasjonsverksted etter § 2, og annet garvet skinn og lær som ikke skal brukes til fremstilling og reparasjon av skotøy.

Hvis det ikke er gitt slik forskrift som i første ledd bestemt, kan salg eller overdragelse på annen måte av annet lær og skinn enn lær og skinn til fremstilling og reparasjon av skotøy finne sted på den måte at leverandøren for hver enkelt lær- og skinnsort kan selge inntil 70 % av det han solgte til vedkommende kjøper gjennomsnittlig pr. kvartal i årene 1937, 1938 og 1939.

VI.

§ 8 skal lyde slik:

Direktoratet for industriforsyning kan bestemme hvor meget hver produsent av produkter av lær og skinn i et bestemt tidsrom kan tilskjære og forarbeide, at lær og skinn ikke må brukes til bestemte produkter og kan gi pålegg til de enkelte bedrifter om arten og omfanget av produksjonen.

Direktoratet kan også gi bestemmelser for produsent av 11 desbr. produkter av lær og skinn om dennes kjøp av råstoffer og salg av produkter og gi andre utfyllende forskrifter som det finner nødvendig til gjennomføring av denne forordning.

Direktoratet for industriforsyning kan gjøre unntak fra bestemmelsene i forordningen og kan helt eller delvis overdra sin myndighet etter denne forordning til Norges lærstyre.

Oslo 11 desember 1941.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.

Forordning. (Handelsdepartementet.)

11 desbr

Midlertidig innstilling av svenneprøver i bakerfaget og pølsemakerfaget.

Fra 1 januar 1942 skal det inntil videre ikke være adgang til å avlegge den i svenneprøveplakat av 25 oktober 1918 med senere endringer fastsatte svenneprøve for bakere og for pølsemakere.

Handelsdepartementet vil i særlige tilfelle tillate svenneprøve avlagt uten hinder av denne bestemmelse.

Forordning om omsetning og bruk av huder 12 desbr.
og skinn.

Kap. 1.

§ 1. *Hva som forstås ved produsent.* Ved produsent forstås i denne forordning eier av okse, ku, kvige, rempling, kalv, hest, føll, sau, lam, geit, kje og tamrein og eier av felt hjort, rådyr, dådyr, elg og villrein.

§ 2. *Hva som forstås ved hudgrossist og pelsgrossist.* Ved hudgrossist forstås i denne forordning handlende som 1 april 1940 var tilsluttet Fordelingsnevnden for huder og skinn.

Ved pelsgrossist forstås i denne forordning handlende som godkjennes som pelsgrossist av Norges lærstyre. Bare den som selger pelsvarer en gros ved egne reisende og som drev slik virksomhet før 1 april 1940, kan godkjennes.

§ 3. *Hva som forstås ved garver og leigarving.* Ved garver forstås i denne forordning enhver som fremstiller lær og skinn av rå huder og skinn og som ifølge oppgave fra Statistisk sentralbyrå drev denne produksjon før 1 april 1940.

Ved leigarving forstås i denne forordning garving av huder og skinn som ikke kjøpes eller eies av den som utfører garvingen.

12 desbr. § 4. *Hva som forstås ved bereder og leieberedning.* Ved bereder forstås enhver som bereder huder og skinn til pelsbruk og som drev denne virksomhet før 15 mars 1941.

Ved leieberedning forstås beredning av huder og skinn som ikke kjøpes eller eies av den som utfører beredningen.

Kap. 2.

§ 5. *Salg fra produsent til hudgrossist eller oppkjøper.* Produsent av dyr som er nevnt i § 1, skal straks og senest innen 2 måneder etter at dyret er slaktet eller felt tilby hudene og skinnene fra det slaktede eller felte dyr til hudgrossist, oppkjøper eller innsamler og avstå disse i samsvar med de prisreguleringsbestemmelser som til enhver tid gjelder. Hvis slaktingen har funnet sted på offentlig slaktehus, er fristen bare 4 uker. Har noen huder og skinn i besittelse for produsent, skal besitteren innen 10 uker fra slaktingen gjøre slikt tilbud som bestemt hvis han ikke har fått melding fra produsenten om at denne har gjort tilbudet.

Kan ingen hudgrossist, oppkjøper eller innsamler overta tilbudte huder eller skinn, skal produsenten eller besitteren senest innen 3 måneder etter slaktingen sende inn melding til Norges lærstyre som oppgir hvem de kan tilbys til.

Etter 1 februar 1942 er det forbudt å drive med oppkjøp, innsamling eller lignende av huder og skinn uten bevilling til slik virksomhet av Norges lærstyre.

Bevilling etter tredje ledd kan gjøres avhengig av fastsatte vilkår. Den som nektes å drive oppkjøpervirksomhet, kan innanke vedtaket til Forsyningsdepartementet.

§ 6. *Salg fra produsent til garver eller bereder.* Salg og kjøp mellom produsent og garver eller bereder er ikke tillatt. Slikt tilbud som nevnt i § 5 fra produsent kan istedenfor til hudgrossist dog rettes til garver eller bereder hvis garveren eller berederen før 1 april 1940 har kjøpt huder og skinn i smått direkte fra produsenter (torvkjøp og lignende) og har bevilling til slike småkjøp av Norges lærstyre. § 5, siste ledd, får tilsvarende anvendelse. Levering til bereder etter denne paragraf kan bare skje for huder og skinn av fjell, geit, kje og rein som kan nyttes til pelsbruk.

Det er forbudt for garver og bereder å selge rå huder og skinn som er tildelt etter bestemmelsene i § 10 uten tillatelse fra Norges lærstyre.

§ 7. *Salg fra produsent til andre enn hudgrossist, oppkjøper, garver eller bereder.* Det er forbudt å overdra eller erverve rå huder og skinn av dyr som nevnt i § 1 på annen måte enn bestemt i § 5 og § 6, jfr. § 9.

Kap. 3.

12 desbr.

§ 8. *Import av huder og skinn.* Den som innfører huder og skinn av dyr som er nevnt i § 1, eller av vilt kveg og kips, skal straks etter motagningen av varene sende Norges lærstyre oppgave over arten og mengden av de huder og skinn som er importert.

Kap. 4.

§ 9. *Salg fra oppkjøper til hudgrossist.* Oppkjøper eller innsamler plikter å tilby motatte huder og skinn til hudgrossist straks eller senest innen 6 uker etter ervervelsen og avstå dise råvarer i samsvar med de prisreguleringsbestemmelser som til enhver tid gjelder. Oppkjøper som samtidig er garver eller bereder, kan dog få tillatelse av Norges lærstyre til å nytte hudene og skinnene i egen bedrift.

Oppkjøper eller innsamler skal tilby hudgrossist innen 4 uker etter forordningens ikrafttreden huder og skinn som er ervervet før dette tidspunkt. Første ledd får tilsvarende anvendelse.

Kap. 5.

§ 10. *Salg fra hudgrossist og importør til garver, bereder og pelsgrossist.* Det er forbudt for hudgrossist og importør å selge eller på annen måte overdra ugarvede og uberedte huder og skinn av dyr som er nevnt i § 1 og av gris, vilt kveg og kips til andre enn garver, bereder eller pelsgrossist, som har kjøpetillatelse fra Norges lærstyre eller en som har tillatelse fra Norges lærstyre til å holde huder og skinn til leiegarving eller leieberedning etter § 12, første ledd. Salg fra grossist til grossist kanskje uten kjøpetillatelse.

Det er forbudt å kjøpe eller på annen måte erverve fra hudgrossist eller importør huder og skinn som nevnt i første ledd uten slik kjøpetillatelse som der er bestemt.

Det er forbudt for hudgrossist og importør å bruke rå huder og skinn til annet enn slikt salg som bestemt i første ledd.

Tillatelsen kan tilbakekalles av Norges lærstyre.

Tillatelse skal gis for følgende varegrupper:

- A 1. Skinn av kalv (herunder gjøkalvskinn).
- A 2. Hud av okse, ku, kvige og rempling.
- B. Hud av vilt kveg.
- C. Hud og skinn av kips.
- D. Hud av gris.
- E. Hud og skinn av hest og fyll.
- F. Hud og skinn av sau, lam, geit, kje, hjort, rådyr, dådyr, elg og rein.

12 desbr. For omregning til saltvekt eller stykkantall gjelder den norm som Norges lærstyre bestemmer.

Norges lærstyre bestemmer mengden av den månedlige utnyttelse av tillatelsene. Huder og skinn til garver skal tildeles i forhold til den mengde garveren innarbeidet i 1937, 1938 og 1939. Det er forbudt å kjøpe og selge større mengder eller andre huder og skinn enn det som er bestemt ved den månedlige tildeling. Ved tildelingen fastsetter Norges lærstyre den saltvekt eller det stykkantall som skal beregnes på tillatsen.

Lærstyret kan gi hudgrossist og importør pålegg om å avstå huder og skinn mot betaling i samsvar med de prisreguleringsbestemmelser som til enhver tid gjelder.

§ 11. *Om garvers eller bereders innarbeiding og beredning.* Norges lærstyre kan bestemme hvor meget garver hver måned kan eller skal innarbeide eller bereder kan eller skal berede av huder og skinn, arten av det råstoff som den enkelte garver eller bereder skal bruke og hva slags lær og skinn råstoffet skal garves eller beredes til. Det kan også i enkelttilfelle gi garver eller bereder pålegg om fremstilling for bestemte oppdrag i samsvar med de til enhver tid gjeldende prisreguleringsbestemmelser. Rå huder og skinn må ikke forarbeides til lær av andre bedrifter enn dem som fremstilte lær før 1 april 1940.

Bestemmelser etter denne paragraf kan innankes for Direktoratet for industriforsyning. Anke har ikke oppsettende virkning.

Kap. 6.

§ 12. *Om adgang til leiegarving eller leieberedning.* Det er forbudt å innlevere til eller utføre leiegarving eller leieberedning av huder og skinn uten tillatelse av Norges lærstyre. Tillatsen skal gjelde bestemte garvere eller beredere. Det kvantum som er tildelt til leiegarving eller leieberedning, skal Norges lærstyre regne med i den mengde som oppdragsmottakeren tillates å kjøpe.

Når forsyningsnemnda på eierens bosted gir tillatelse til det, kan leiegarving uten hinder av bestemmelsen i første ledd finne sted av huder og skinn som eier av tamdyr som nevnt i § 1 innleverer fra egne dyr. Det samme gjelder leiegarving av huder og skinn av hjort, rådyr, dådyr, elg og villrein som er felt av grunneieren når hudene og skinnene innleveres av denne.

Det er dog forbudt å innlevere til leiegarving etter bestemmelsene i annet ledd et større kvantum huder og skinn hvert år enn det som tilsvarer hva vedkommende innleverte til leiegarving gjennomsnittlig pr. år i årene 1937, 1938 og

1939. Det er forbudt uten tillatelse fra Norges lærstyre for 12 desbr. den som utfører leiegarving etter første ledd, å motta større kvantum huder og skinn fra en oppdragsgiver hvert år til leiegarving enn det som tilsvarende hva mottakeren fikk til leiegarving av vedkommende eier eller grunneier gjennomsnittlig pr. år i de år som er nevnt.

Bestemmelsene i § 5 kommer ikke til anvendelse for det kvantum huder og skinn som eier eller grunneier innen 1 måned fra dyret er slaktet eller felt har søkt forsyningsnemnda om å få leiegarvet. Blir søknaden avslått, skal tilbud straks gjøres etter § 5.

Kap. 7.

§ 13. *Dispensasjon m. v.* Norges lærstyre kan gi forskrifter om omsetning og bruk av huder og skinn av sjøpattedyr og fisk. Det kan også gi andre utfyllende forskrifter og gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forordning.

Forskriftene trenger godkjenning av Direktoratet for industriforsyning.

§ 14. *Straff og inndraging.* Overtredelse av noen forskrift eller bestemmelse som er gitt i denne forordning eller i medhold av forordningen eller av pålegg etter § 10 og § 11 medfører straff og inndraging på den måte som er bestemt i lov nr. 5 av 14 mai 1917 § 8, jfr. Administrasjonsrådets vedtak av 19 september 1940.

§ 15. *Tidligere bestemmelser.* Når denne forordning trer i kraft, oppheves:

1. Administrasjonsrådets forskrifter av 31 juli 1940 for lærindustrien med endringsforordning av 8 mars 1941 og tilleggsbestemmelser av 15 mars 1941, gitt i medhold av forskriftene.
2. Administrasjonsrådets bestemmelser av 24 september 1940 om regulering av bruken av garvestoffer.

Oslo 12 desember 1941.

Forsyningsdepartementet.

Øystein Ravner.

R. J. Fuglesang.